

Pomhaj Bóh

Časopis ewangelskich Serbow

Budyšin, junij 1986
6. čislo · ISSN 0032-4132 · Lětnik 39

Wuswobodženje a lubosć

Ty dyrbiš Knjeza, swojeho Boha, lubować z cylej wutrobu, z cylej dušu a ze wšitkej swojej mocu (5. Móž. 6,5).

Zadyn z nas drje njemóže sebi myslić, što wuswobodženje za někoho woznamjenja, kiž je lěta njewinowaty w jastwje był a tam wjele njesprawnosće dožiwił. Wuswobodženje drje je za njeho kaž započatk noweho žiwjenja.

Tež my trjebamy tajke wuswobodženje wot hrěcha, kiž nad nami knježi a nam Boži hněw a Bože chłostanje přinjese. Sami so z toho wuswobodzić njemóžemy, ale trjebamy pomoc.

Bóh sam je nas k nowemu žiwjenju wuswobodził. Je to přez Jězusowu smjerc na křižu činił. Nětko njeknježitej nad nami wjac zadwělowanje a smjerc, ale nadžija a žiwjenje. Bóh dari nam wuswobodženje wot hrěcha a žiwjenje z nim. Toho so radujemy, dokelž so nam tak Boža lubosć jewi. Spóznamjemy na tym, zo je wón nas jako přeni lubował, a to tak jara, zo je samo swojeho Syna za naše wumóženje woprował. Wo tym w připowědanju Chrystusoweje wosady přeco zaso slyšimy a w Swjatyj pismje čitamy.

Stóž je tutu wulku lubosć našeho Boha spóznał a so wot Boha wuswobodzić dał wot hrěcha, tón so praša, kak na Božu lubosć wotmołwi. Hrono mėsaca je nam za to pomoc. Wone praji: Wotmołwa na Božu lubosć k nam je naša lubosć k Bohu.

Kak pak so naša lubosć k Bohu pokazuje? Móžemy prajić: Stajmy Boha do srjedžišća našich mysłow, našeho začuća a našich rozsudow, haj, do srjedžišća našeho žiwjenja docyła. Lubosć k Bohu je lubosć z cylej wutrobu, z cylej dušu a ze wšitkej swojej mocu, a to kóždy čas a wšudžom, tež w spytowanju.

Tuta lubosć k Bohu móže k tomu dopomhać, zo hrěch wjace nad nami njeknježi. Ja znajmjějša sym to nazhoi. Spóznaće, zo Bóh mje lubuje a zo je mje w křćenicy přiwzał, je mje wobwarno- wało před zmylkom, kiž bych ze swojim žiwjenjom zaplaćić dyrbjał. po A. B.

SERBSKI · CYRKWINSKI · DŽEŇ

„Serbja, zachowajće swěru
swojich wótcow rěč a wěru!“

Tole budže naš program:

Sobotu, 21. junija

w 14.00 hodž.

Zahajenje a postrow wosadneho fararja w cyrkwi

w 14.30 hodž.

Zhromadźizna

– Spominanje na serbskeho wučerja a slědzerja Michała Rostoka (A. Wawrik)

– Narodne wuwice sakskich ewangelskich Serbow w zańdženych 150 lětach (J. Malink)

– kofej

– diskusija

Njedzelu, 22. junija

w 9.30 hodž.

Swjedzenske kemše z Božim wotkazanjom

Prěduje sup. n. w. G. Wirth

Paralelnje su kemše za džeći.

w 12.00 hodž.

Wobjed, přizamknje so připołdniša přestawka

w 14.30 hodž.

Popołdniša zhromadźizna z přednoškami a informacijemi

w 16.00 hodž.

Zakónčenje

Kak so dōstanjemy do Huski? Busy jědu sobotu w 12.50 hodž. z Budyšina a w 17.07 hodž. wróco; njedzelu we 8.30 hodž. z Budyšina a w 16.50 hodž. wróco.

Wšitkich Serbow lubje na Cyrkwinski džen prosymy!

Nalětnje schadźowanje krajneje synody wot 15. do 19. měrca 1986

Tute nalětnje schadźowanje njeměješe wosebitych wjerškow. To wězo njerěka, zo njeby synoda tych pjec dnjow ničo činić njeměła. Cyle nawopak, dže- laše so z napinanjom. Synodalne džeło rěka tež, cyrkwinske struktury kritisce widžeć a nowe puće w cyrkwiskim džeće rozpominac.

Přeni džen slyšachmy štyri krótkje přednoški, kotraž cyrkwinski porjad ze wšelakoreho hladanišća wobjednachu.

Wyši cyrkwinski radźičel Schulze, Berlin:

Zasadne wo žiwjenskim porjedze, ko- trž ma so znowa formulować.

Superintendent Küttler, Plauen:

Porjad je poł cyrkwje?

Cyrkwinska radźičelka Leuthold,

Drježdžany:

Cyrkwinske prawo – historiske wu- wice

Dr. Nollau, Drježdžany:

Porjady w cyrkwi z hladanišća cyrk- winskeho předstejičerja

Wšitcy štyrjo referenca béchu sej přezjedne w sadže: Porjad je poł žiwje- nja. To pak trjechi jenož tak daloko, zo njesmě přewjele porjadow žiwjenje w cyrkwi podusyć. Hižo Martin Luther je před nimi warnoal. Porjady maja rja- dować, nic wjace. W nich tēi strach, mortwe formy cyrkwinskeho žiwjenja rodzić.

W rozprawje Nutřkowneho mision- stwa, kotraž přednjese so kóžde lěto na- lěto, slyšachmy zwjeselace, zo přepo- dachu statne zarjady w přirunanju z předchadzacymi lětami wjace twar- skich bilancow. Tute pomhaja nuzu, ko- trž we wjele domach Nutřkowneho mi- sionstwa knježi, poněcim wotstronić. Dale pak wobsteji wulki njedostatk na kmanych sobudžełačerjach we wjele woblukach.

Wyši cyrkwinski radźičel Merchel po- kaza jako načolnik Nutřkowneho mi- sionstwa w Sakskej w přidatnym před- nošku na sylne přiběranje psychisce chorych ludži. Jako přčinu mjenowaše we wšech industrijowych krajach wob- kedźbowane wotcuzbnjenje ludži mjez

sobu, stressowu situaciju, wukonowe myslenje, mało počahow k wobswětej atd.

Wot lěta 1978 prócuja so ewangelske cyrkwyje NDR, džěło cyrkwjow při organizaciji tuńšo a přehladnišo wukonjeć. W gremijach wobkedźbuje so hišće dwójne džěło. Po tym zo so zjednoćenje wšěch wosom ewangelskich cyrkwjow k Zjednočenej ewangelskej cyrkwi stało njeje, su so prócowanja zesylnili, po možnosći wjele nadawkow Zwjazkej ewangelskich cyrkwjow přirjadować.

Kročel dale w tutym směrje je činiła Zjednočena ew.-luth. cyrkej (k njej slušaja Sakska, Durinska a Mecklenburgska). Wona je w zařdženych lětach wjele nadawkow na zwjazk wotedała. Jako poslednju kročel wujedna so zřecenje mjez zwjazkom a tutym zjednoćenstwom, po kotrymž wone dale wobsteji. Najhlowniše bě, zo měješe so personalna unija wobeju gremijow docpěć. Tutomu zřecanju bě durinska a mecklenburgska synoda hižo přihłosowała. W našej synodze njedocpě so při dwěmaj wothłosowanjomaj trěbna wjetšina dweju třecínow. To woznamjenja nětk, zo dyrbjja so nowe puće pytać a wšitko so znowa započina. Přeciwnicy tutoho zřecjenja maja jako zaměr rozpušćenje Zjednočenej ew.-luth. cyrkwyje. Woni nadźijeja so z tutym příkladom, zo so tež ewangelske cyrkwyje unije sylnišo do zwjazka integruja.

To je eksempl za cyrkwinsku politiku a demokratiske rozsudy.

Diakoniski zakoń, kotryž plaći we wšěch sobustawskich cyrkwjach zwjazka, so wobzamkny.

Synodalam přepoda so naćisk za nowy žiwjenski porjad, z kotrymž budžemy so na přichodnych schadžowanjach zaběrać.

Dale so namjetowaše, kubljanje kantarow w kublaniščach zesylnić.

Synoda wotpošla list na Narodnu křesćansku radu USA, zo bychu so zasadžili pola swójeho knježerstwa za skónčjenje atomowych testow a za skutkowne wotbrónjenske naprawy.

Kurt Latka

Wopyt w misioniskim dworje w Lieskej

W hospodarskim wuběrku synody wupraji so hižo před dlěšim časom přece wo informaciski wopyt w jednym z hospodarstwom našeje cyrkwyje. Tuž dojdžechmy sej do Lieskeje, a štož tam nadeždžechmy, bě ratarstwo ze 115 ha ratarskeje přestrěnje, ze 180 ha lěsa a z 30 ha karpowych hatow. K tomu dom za 59 duchownje zbrašenych mužow ze starobje 22 do 76 lět.

Jako pozitiwne smy začuli zhromadnosć mjez ratarstwom a tutym domom. Samsne smy zwěsćili wo nawjedowaniskim džěle br. dipl. ratarja Ungera, kotryž je z wjele wušiknosću, fachowej wědu a začucom zawodej, domej kaž ratarstwom profil dał. kotryž mamy jako příkladny.

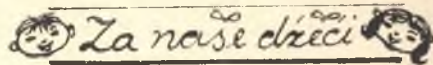
W ratarstwje plahuje so žito a hroch. w hródžach kormi so 150 do 160 bykow.

Starosć wo zbrašenych je wulka. Woni přebywaja w rjanych bydlenkich a spanskich stwach. Wosebje rady maja skót. W swobodnym času wuchodźuja so po wsy.

Dobytk z ratarstwa a lěsnistwa přetrjeba so w Lieskej. Trěbna technika je na najnowšim stawje, zawod je na rentabelnosć orientowany.

Džakujemy so tež na tutym městnje za zmóžnjenje wopyta.

Latka

Čehodla bě Husčanska cyrkej 11 lět zamknjena?

16. lětstotk bě čas wulkich přeměnenjow a přewrótow. Bórže po Lutherowej reformaciji počachu wosady we Łužicy přechadźeć k nowej ewangelsko-lutherskej wěrje. Tola tutón přestup njebě přeco jednory. Lětstotki wojowachu wo Husku; či jedni za to, zo by wosada wostała katolska, či tamni, zo by k ewangelskej wěrje přešla.

Husčanska wosada běše džělena: 7 wjeskow slušaja katolskemu kejžorej a 7 saksckemu kurwjerchkej w Drježdžanach, kotryž bě ewangelski. Dwójce — 1559 a 1575 — napominaše kurwjerch katolskeho fararja Lukasa Jenča w Husce, zo by pak k ewangelskej wěrje přestupil, pak z Huski wotešo. Tola tón wosta katolski a w Husce. Kejžor zhoni wo wadžećach wokolo Huski a postaji, zo ma wosada wostać katolska. 1576 prikaza ewangelski kurwjerch wobydlerjam jeho 7 wsow, zo njesmědža wjace dawki katolskemu fararjej wotedawać. Husčanski farar na to hrožeše, zo tutych wosadnych njebudže wjace cyrkwinse zastarować. Tola wobydlerjo tutych wsow so njeklonjachu fararjej a chodžachu do hižo ewangelskeho Hódžija kemši. Na to woteńdže katolski farar z Huski a jeho naslědnik měješe być ewangelski. Tomu pak so Budyske tachantstwo spjećowaše: Z wulkim zamkom cyle jednorje cyrkwine durje zamkny a postaji znowa katolskeho duchowneho za Husčanskeho fararja. Ručež ewangelski kurwjerch wo tym zhoni, daše dalše zamki před cyrkwine durje powěsnyć. To běše w lěće 1608. 11 lět wosta cyrkej zawrjena, ani katolikojo ani ewangelscy ju njemóžachu wužiwać. Katolske kemše swjećachu w tutym času na kěrchowje před cyrkwu.

Hakle ze započatkem 30lětneje wójny dowoli so wosadam, so swobodnje za jedne wěrywuznaće rozsudzić. Z tym bě bój wo Husku skónčeny: 1619 přistaji so přeni ewangelski duchowny, a Husčanska wosada wosta hač do džensnišeho ewangelska.

T. M.

Dožiwjenje po puću

(Pokročowanje)

7. Zaso do domizny

Naš čas w Norweskkej so ke kóncej bližeše. Dyrbjachmy so zaso na puć podać. Ale cyle tak jednorje so to nam być njezdaše. Raufoss drje měješe železniski zwisk z Osloom, ale ležeše na hinašej čarje hač Lillehammer — a naše jězdženki plačachu wot Lillehammera do Osloa. Myslachmy, zo dyrbimy sebi nowu jězdženku kupić, ale z čim? Prašachmy so našeho hosćićela, kiž pak nam praješe, zo to problem njeje, dokelž tola jězdženku mamy. Na našu próstwu hišće na dwórniščo zazwoni a so wobhoni. Ale tež tam měnjachy, zo naša jězdženka plaći, byrnjež bě na njej druha čara zapisana. A tak to potom tež běše.

Hač budže Husčanska cyrkej na našim cyrkwinskim dnju tež tak poľna?

Rano w sedmich (za našich hosćićelow njesměrnje zahe) wotjědźechmy. Přińdźechmy přez Jahren, Roa do Osloa, hdžež mějachmy 45 mjeńšinow chwile, do druhého čaha přestupić. Přińdźechmy přez Fredrikstad, Sarpsborg, Halden a Kornsjø přez hranicu do Šwedskeje. Byrnjež běše hižo 12. septembra, so tam hakle žito chowaše. To na cyłej jězbje do Göteborga přez Ed, Oxnered a Trollhätten wobkedźbowachmy. Po tym zo běchmy w Göteborgu do druhého čaha přestupili, jědźechmy přez Halmstadt, Angelholm a Lund do Malmöa, hdžež w 20 hodź. dojědźechmy — po 13hodźinskej jězbje. Běchmy jara mučni a wjeselachmy so na wječer a hotel njedaloko dwórnišća a přistawa. Dokelž běchu nas warnowali, paduchow dla naše waćoki na dwórnišću do awtomatow njeđač, wzachmy wšo sobu do hotela. Tam čakaše na nas njedobre překwapjenje: Čas, w kotrymž so wječer wudawaše,

běše nimo, a nam so praješe, zo na dwórnišću hišće něšto dostanjemy. Tak podachmy so po tym, zo běchmy so trošku w našich stwach wumyli, zaso na dwórnišću, zo bychmy powječerjeli. Tola za naše móžnosće běše to wšo přebro. Na zbožo widžachmy budu z coplemy kolbaskami, tak zo tola hišće něšto k jědźi dostachmy. Dokelž běchmy nětko tak a tak w měsće, chcychmy sebi tute hišće wobhladač. Dokelž pak lědma někoho na tutej derje wobswětlenych dróhach wuhladachmy, wrócichmy so radšo zaso do hotela. Byrnjež běše skoro cyłu noc hara na chódbach, smy derje spali.

Přichodny džen dyrbjachmy hižo w 7.30 hodź. wotjěč. Naš hotel pak tak zahe za nas snědanje njeměješe, tak zo džechmy bjez toho na dwórnišću. Po puću widžachmy w přistawje wulku lodź a kran, kiž běše pječa najwjetši kraja. Jězba wot Malmö do Trellebor-

ga njetraješe dołho, tak zo běchmy hižo we wosmich tam. Na přewoz dyrbjachmy běžeć, dokelž žane železniske wozy sobu njewzachu; ale puć njeběše předaloki. Morjo bě měrniše hač na přenjej jězbje, a my móžachmy wšelake lodže a tež přewoz, kiž nam napřečo jědžeše, wobkedźbowač. Na Rujanach widžachmy Königsstuhl, kiž na wotjězbje w nocy widźeli njeběchmy. W Saßnitz čakaše čah hižo na nas, a přez Bergen, Stralsund, Grimmen, Neubrandenburg, Neustrelitz a Oranienburg při-jědźechmy do Berlina. Přez Drježdźany a Biskopicy, hdžež dyrbjach hišće jónu do druhého čaha přestupić, přińdźech w połnocy domoj. Běch zaso doma! Wjele běch widzał a dožiwił, wuhodnoćenje zeńdženja w Norwěgskej pak měješe so hišće stač a z tym wotmołwa na prašenje: Što je mi jězba na nowych dopóznacach a nastorkach za moje džěło dała? A.

Jubileje?

Swjeći-li něchtó wosebite narodniny, so radý na njeho spomina. Gratulanća njeprěja jenož za přichod wšo dobre, ale so tež na to dopominaja, što je jubilar w dotalnym žiwjenju wuskutkował. To ma wězo swoje dobre prawo. W „Pomhaj Bóh“ smy tak činili a chcemy so tež w přichodze po tym měč. Tajke spominanje je tež forma džaka za to, štož je nam jubilar ze svojim skutkowanjom był a dał. Ale runte tu započinam so prašeć: Mamy so jenož jubilarej džakowač, abo njesluš a džak tež Bohu, kiž je nam z tutym čłowjekom wjele dobrego daril? Mi so zda, zo husto doč zabudžemy so Bohu džakowač. Z tutym měnjnjom drje sam njesteju, znajmjeńša někotři z jubilarow, kiž sebi njeprějachu chwalospěw na swoju wosobu, su to mi tak abo podobnje prajili.

Jedyn, wo kotrymž wěm, zo podobnje myslí, swjeći 26. junija swoje 75. narodniny. Znajemy jeho drje wšitcy, našeho

serbskeho superintendenta n. w. Gerharda Wirtha.

Tohodla tež nochcu tu ničo druhého, hač z někotrymi sadami na to spominać, štož je mi Bóh přez bratra Wirtha dobrego činil. Snano tež wy jónu wo tym přemyslujeće, što je Bóh nam přez druhich dobrego dał.

Moje přenje zetkanje z bratrom Wirthom běše před 35 lětami. Tehdom podawaše wón na serbskej wyšej šuli nabožinu. Po jednej z tutej hodžinow so mje prašeše, hač njebych chcył teologiju studowač. Byrnjež běch so hižo wo studij druhého předmjeta prócował, přemyslowach wo tym a spóznach, zo mje něchtó druzi přez bratra Wirtha woła. Sčahnych swoju próstwu za druzi předmjet wróćo a prócowach so wo studij teologije, štož so mi potom tež zmóžni.

Jako student běch pola bratra Wirtha na serbskim seminarje w Njeswačidle. Tam mje mjez druhimi faktami tež jeho přiškad pohnu, mjez Serbami wostač a so ze serbskim fararjom stač. Pozdžišo pak sej prajich, zo drje je Bóh mje přez njeho (a druhich) na mój nadawk mjez Serbami skedźbnil.

Njech je z přiškadami doč. Chcych jenož pokazač, kak Bóh přez čłowjeka skutkuje. Tohodla chcemy so Bohu džakowač za wšitko, štož je nam z bratrom Wirthom dał, a Boha prosyć, zo by nam tež dale přez njeho dobroty wopokazał.

Bratřej Wirthej pak přejemy za dalše žiwjenje Bože žohnowanje a Božu móć.

A.

Jurij Bržan 70 lět

Jurij Bržan narodži so 9.6.1916 w serbskej skalarsko-čěžkarskej swójbje. Wot nana a maćerje nawukny ze swójimaj woćomaj do swěta hladač a pytač za žiwjenskeje prawdu. W fašistiskim času jemu to wunjese wuzamknjenje z gymnazija krótko do zložjenja matury. Zaječe, wuhnače z Lužicy a njewólniske wojakowanje. Běchu to hórke a čežke „wučbne lěta“.

Tak bě konsekwenca žiwjenskeje logiki sameje, zo namaka Jurij Bržan džělčk prawdy z dnjom 8. meje 1945 a zo započa jako młodžinski sobudželačer Domowiny aktiwizowač młody serbski lud do rumowanja rozpadankow a noweho natwara.

Za to tež pisaše, wosebje basnje. „... hdy bych njebył Serb, njebych basnje ... scyła pisał. A dokelž we wonych rozsudnych pjatnaće lětach našeho narodneho byća — z lěta 1935 do lěta pošta snadž — byč Serb, sej politiski angažement wužada, njejsu moje basnje w dalokej měrje wuron lyriskich hodžinkow, ale džěl džěla wšědných politiskich dnjow ... a ... wuměrjene, zo bychy z počym hłosom wo zjawnych wěcach zjawnje k zjawnosći rěčeli.“ Bržan basnje drje narodnje přislušnosće dla, ale wuchadžeše při tym ze swojich socialnych nazhonjenjow. A to běše něšto docyła nowého za serbsku literaturu.

Pozdžišo — Jurij Bržan je z lěta 1949 swobodny spisowačel — namaka za to zle a dobre, za wuklukowarja a wuklukowaneho hinaše poetiske wobrazy: serbski wulkobur Baćon a nimašnik Feliks Hanuš, abo Reißenberg a Krabat.

Přečo dale pytajo za žiwjenskeje prawdu rozmysluje Bržan wo bytosći wumrěća a namaka wotmołwu w žiwjenju. Ze „starym nanom“ rysuje nam jedne z móžnych dopjelnjených žiwjenjow. — Wjele by so dyrbjało hišće wo Bržanu prajić, na přiškad wo jeho wutrajnym slědženju za dobrym, žiwjenja hodnym: wo jeho plastiskim epizodiskim wašnju literarneho powědanja; wo zasydlenju jeho literarných figurow w wjesnej wokolnje, štož wšo mjez druhim rěči za to, zo tu serbski awtor pisa. By so dyrbjało naspomnić jeho prócowanje wo spřistupnjenje serbskeje literatury, tež swojskeje, němskej zjawnosći, wo jeho zamołwitým nawodnym džěle wuměskeho žiwjenja kraja jako wiceprezident spisowačelskeho zwjazka abo jako rjadny člen akademije wumělstwow, štož

mjez druhim na to pokazuje, zo je pola Bržana swětawotewrjenosć džěl zwjazanosće z jeho ludom. By so dyrbjało prajić, zo njejsu jenož literarne twórbje, ale tež jeho publicistiske rozmyslowanje wo serbskej literaturje a stawiznach konkretne žórła spóznawanja zašłosće a přitomnosće ...

Jurij Bržan tójšto diskutijow wubudži a wužada k dokladnišemu zapřijeću žiwjenja.

Přejemy jemu do dalšeho džěla krutu strowotu a plódně spisowačelske pjero.

P.

Modlitwa choreho na raka

Knježe, wosrjedź tworjacych mocow je mje tuta chorosć nadpadnyła. Knježe, běch počny planow za přichod. Knježe, běch ... Kak zle kliniči tuta zańdženosć! Nětkole hišće sym, tola wěm, zo dołho wjace njebudu. Moji při wuzni sej mysla, zo ničo njewěm, ale činju jenož tak, zo njewěm, štož wědža woni. Kak móže čłowjek z lubosće jěbač. Sym zelharnik, kotryž je, ale bórže wjace žiwy njebudže.

Knježe, kóždy džen zetkawam so w chorowni z tajkimi, kaž ja sym. Widžu chorych wšěch starobow. Ow Knježe, tu su tež małe džěci, hišće bjez włosow na hłójce. Knježe!!!

Što je žiwjenje? Je rozlamliwe, bóle hač křidleška mjetelčkow. Kak zředka sym na to myslit! Něštožkuli bych chcył hinak činić. Bych chcył k swojemu susodej hič a so z nim wujednač, ale to hižo njemóžu. Hakle nětkle sym wopřimnył, zo ma křesćan tak žiwy byč, kaž by dyrbjał jutře wumrěć.

Knježe, njecham so před Tobu sylny stajić. Boju so, jara so boju, kaž ći družu w stwě. Tohodla Će njepróšu jenož za sebję, ale tež za wšěch druhich, kotrychž bolosće su snadž hišće wjetše, smil so nad nami. Prošu Će za swět, kotryž njeje Twoju mudrosć spóznal, zo je trjeba dač wšitke mocy za wužitk wšěch, za jich žiwjenje a strowotu, a so njewubědžowač tak hłupje, što změje wjace brónjow ...

Žiwjenje je Twój dar, Knježe. Tež hdyž mi je wozmješ, daj, zo njebych přewjele čerpjeł. Skónčnje njepróšu za sebję: Prošu za cyłe čłowjestwo, zo by mudriše było, hdyž tež nic za druhich, tak znajmjeńša za te małe njewinowate džěćatka bjez włosow na hłójce ... Za njewinowate džěci na cyłym swěće. Hamjen.

(Ewanjelicky posol spod Tatier)

Prispomnjenčko

Wšednje so ze wšelakimi ludźimi zetkamy, a kóždy z nich ma swoje wašnja a swoje mysle — runje kaž my tež. Ale tute wašnja a mysle nam druždy nuzu činja, dokelž njemóžemy je bjeze wšeho zrozumić. Napjatose a zwady su husto scéwki toho. Dyrbi pak to tak byc, abo móže so tu něšto změnić?

Měnju, zo dyrbymy rěćec tež wo prashenjach, wo kotrychž samsneho mēnjenja njejsmy. Při tym nimamy na to myslić, druhemu naše mēnjenje nanuzować, ale mamy so w rozmołwje prašeć, hač nima druhi snano lépshe argumenty abo hač njewidži wón fakty, na kotrež scyla njemyslu. Jeli dońdu k dopoznaću, zo ma druhi prawje, potom móžu to bjeze wšeho přidać.

Husto pak so z druhim njedojednamy. A tola njeje rozmołwa bjez zmysla byla. Z tym zo na jeho argumenty poslucham a wo nich přemysluju, nazhonju, čehodla druhi tute stejišćo ma. Je so mi hižo husćišo stało, zo druhemu w jeho zadržerženju njezrozumich, tola po tym zo z nim wo tym rěćach, znajmjeńša pytnych: Tak hlúpe a njemóžne, kaž sej myslach, tute stejišćo docyla njeje — tež hdyž ja je zastupować njemóžach. A tute nazhonjenja mje k tolerancy druhého stejišća přinjesechu.

To pak by rěkać móhlo: Njewadžu drje so z druhim, ale so tež wo njeho njestaram. Jeli pak z Božeho słowa wěm, zo je tež wón wot Boha lubowany, potom móžu njehladajo na jeho wašnja a mysle druhého znajmjeńša respektować. A hdyž na to myslu, zo sym tež ja chudy, hubjeny, hrěšny čłowjek, kaž so na kemsach w spowědži wuznawam, njemóžu přeni kamjeń na druhého čisnyć, ale budu wšo činić, zo bych z nim w měrje žiwy byc móhl. Tak činju zdobom něšto za měr mjez ludźimi. A njech ničtō njepřaji, zo je to něšto małe. Wjele małych kapkow wody čeri wulke turbiny. Tak tež wjele małych skutkow měra dopomha k wulke-mu měreju. S. Albert

Mudrosć starych Serbow

Niže stupiš, bliže widziš

K tomu słuša tež tamne słowo: W y š e stupiš a dale widziš. Z wyšiny maš daloko wuhlad, wobšěrny horicont. Što wšo njewidziš z Čornoboha! Nimale našu cyłu serbsku Hornju Łužicu, deleka w bliskosci Bukečanskeho rjanu, šwižnu wěžu, nalěwo naš luby Budyšin. Po wšej plódněj krajiny se rozsypane wulke wsy a něžne wjeski. Daloko k počnocy so wupřestrěwa naša čmowa serbska hola. Ja rady chodžu a jězdžu do horow. Łužica je zawěrnje rjana. Z wyšiny hladajo wutroba wyska.

Tuž je zly spytowar Jězusa z Nacareta dowjedł na jara wysoku horu a pokazal jemu wšitke swětno kralestwa a jich krasnosć, zo by we nim wubudził žadosćiwe sony po swětněj wulkosci. Čert je dosć lestny! Jězus pak tola jeho jebanje spózna a jeho wotpokaza.

Jězus sam nas wući na lilije hladać a na ptački pod njebjom. Hdy by Jězus naše serbske přisłowo słyša! Niže stupiš, bliže widziš, by so wón zwjeselił: Haj, to je prawje! Wobkedžbuj mału husacu kwětku na zahrodže. Njestupaj na nju, ale pochil so k njej a wjesel so jeje njewobkedžbowaneje rjanosće. Klakni so na dworje a přihladuj mólčikim mrowičkam, kak wone spēšnje tam a sem chwataja. Bjez kóždeho rozuma? Cyle wěšće maja tež wone plany a nadawki, ale my wulcy čłowjekoj nima-my žane zrozumjenje za nje. Što stajnje

hladaš na tych „wulkich“. Twój susod njesluša do nich. Wón w swojej skromnosći a scerpliwosći wutraje w čěžkich wobstejnoscach z pobožnej dušu bjez horkosće. Česć sebi jeho. Stup bliže k njemu, hladajo do jeho wutroby. Snano při tym spoznajes swětle bohatstwo svojego žiwjenja. To by móhl byc započatk džakownišich, spokojnišich, radostnišich dnjow za tebe.

Gerhard Wirth

Handrij Zejler

Na swjatok

*Směrki padaja,
swjatok nastawa;
derje mučnemu
po tym horcym dnju.*

*Čeža wodniša
zeńdze z ramjenja:
derje hotowym
z džělom porjadnym.*

*Zemju prikrywa
čicha mokrota;
derje strowemu
po tym sprócnym dnju.*

*Próca přislušna
česć a radosć da;
derje spokojnym
z brěmjom njerunym.*

*Myto teho dnja
wječor wuplaća;
derje skublany
z mytom dostatym.*

*Pycha wječorna
hwězdy zakčěja;
derje pyšnemu
w čistym swědomju.*

*Čma spar přinoša,
lubosć njedrěma;
derje lub'wanym
w zwjazku domjacym.*

*Swjatok wjesely
wšitcy žadamy;
dobry skutk toh dnja
tón najrěńši da.*

POWĚŠĆE

Budestecy

Dnja 21. 4. 1986 pochowachmy swěrneho čitarja „Pomhaj Bóh“, knjeza Božidara Šěcu, pola nas w Budestecach.

Hinak hač po zwučenym wašnju so wotmě žarowska swjatočnosć we wosadnej žurli. Předowanje steješe pod hesłom „Ja sym će z twójim mjenom wolał, ty sy mój“.

Božidar Šěca, narodźiwši so dnja 15. 1. 1900 w Rachlowje, bydleshe wot 1920 w Budestecach a bě wjele so přeměnjaceho w swojim žiwjenju dožiwił.

Mjez přewodžerjemi bě tež tójšto Serbow, kotřiž jemu poslednju česć wopokazachu.

Njeh je Bóh jemu hnadny. T.

Wokrjesna synoda

Sobotu, 9. apryla 1986, wotmě so zeńdženje wokrjesnej synody w Budyšinje. Farar Conzendorf, kiž je 1. městopředsyda (w aprylskim čisle bě zmylk, dokelž zakon postaji: Hdyž je předsyda lajk, dyrbi 1. městopředsyda farar byc), zahaji zeńdženje z nutrnosću. Jako pře-

ni porěča předsyda synody Fiebiger. Wón sebi přeješe, zo by wokrjesna synoda byla kaž tajke pišćeje z mnohimi wšelakorymi hłosami a barbojnymi zynkami, kotrež pak rjenje dohromady klinča.

Hłowny přednošk měješe superintendent Richter z Lipska. Jako sobustaw krajnej synody referowaše wo načisku generalnej synody, kotryž nastupa chowanje ludži, kotřiž cyrkwi njepřislušeja. Na to slědowaše žiwa a wotewrjena diskusija. Powšitkowne mēnjenje bě, zo dyrbi cyrkej při swojej zasadze wostać, zo jenož svojich sobustawow pochowa. Tuž nowych postajenjow njeje trjeba, wšako hižom dotalny porjad wěstu swobodu dawa. Wokrjesna synoda zdžěli tole mēnjenje generalnej synodze.

Na kóncu rozprawješe sobustaw krajnej synody Herrmann wo nalětnim schadžowanju w Drježdžanach. H. W.

Zbožni su duchownje chudzi; přetož jich je njebjeske kralestwo.

Zbožni su, kiž su zrudni; přetož woni budu tróštowani.

Zbožni su, kiž su čičeje mysle; přetož woni zemju wobsydnú.

Zbožni su, kiž su hlódni a lačni po prawdosći; přetož woni so nasycá.

Zbožni su, kiž su smilni; přetož woni smilnosć dóstanu.

Zbožni su, kiž su čisteje wutroby; přetož woni budu Boha widžeć.

Zbožni su, kiž su měrni; přetož woni budu Bože džěci mjenowani.

Zbožni su, kiž su prawdosće dla přescěhani; přetož jich je njebjeske kralestwo.

Scenje Mateja 5, 3–10

SERBSKE BOŽE SŁUŽBY

Junij 1986

1. 6. — 1. njeđzela po Swjatej trojicy

Budestecy: 14.00 hodž. kemše (A. Grofa)

15. 6. — 3. njeđzela po Swjatej trojicy

Bart: 8.30 hodž. kemše (Malink)
Poršicy: 8.30 hodž. kemše z Božim wotkazanjom (Feustel)
Budyšink: 10.00 hodž. kemše z Božim wotkazanjom (Feustel)
Hrodžišćo: 10.00 hodž. kemše (Malink)

22. 6. — 4. njeđzela po Swjatej trojicy

CYRKWINSKI DŽEŇ W HUSCE

29. 6. — 5. njeđzela po Swjatej trojicy

Hodžij: 10.00 hodž. kemše z Božim wotkazanjom (G. Lazar)

6. 7. — 6. njeđzela po Swjatej trojicy

Budyšin — Michalska: 9.00 hodž. kemše (Albert)
Budestecy: 14.00 hodž. kemše (Albert)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin, Sukełnska 27. Redaktor: sup. Siegfried Albert, 8600 Budyšin, Serbski kěrchow, tel. 422 01. Ekspedycja: farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch), Kirchweg 3. — Lic. č. 0. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Čisć: Nowa Doba, čl. šćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-611). — Wuchadza jónkróć za mēnac. Přinoški a dary na konto: Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen, Sp. Bautzen 4962-30-110 — Index-Nummer 32921